

Mörbylånga
kommun

Dokumentansvarig

Jonas Jansson, 0485 - 471 25
jonas.jansson@morbylanga.se

Handbok

Dokumentkategori

- Författningssamling
- Övergripande styrdokument
- Verksamhetsseget dokument

Dokumentkoppling

Slutbetänkande, beredningen för kulturstrategi
Biblioteksplan för Mörbylånga kommun 2014-2018
Skolkulturplan Mörbylånga kommun
RELEVANT, Regional skolkulturplan
Kulturplan Kalmar Län 2015-2017

STRATEGI

Datum
2015-11-27

Beslutande
Kommunfullmäktige § 53
2016-03-22

Giltighetstid
2016-01-01 – 2025-12-31

Sida
1(6)

Dnr
KST 2015/000592-860

Beteckning
Bilaga 1

Aktualitetsprövning/revidering senast
2019

Kulturstrategi för Mörbylånga kommun 2016–2025

Inledning

Beredningens förslag till kulturstrategi baseras på slutsatser av dialogen med kulturutövare och företrädare för olika institutioner. Flertalet diskussioner har förts med andra förtroendevalda samt med kommunala tjänstemän inom verksamhetsområdet. Härutöver har en rad policydokument, handlingsplaner och andra texter rörande kulturområdet studerats, även då sådana från andra kommuner och regioner.

Uppdraget är att ta fram ett förslag till kulturstrategi med en varaktighet fram till 2025. Varje fullmäktige äger dock rätten till att forma sina egna visioner och mål. Detta är skälet till att det av förstasidan framgår att kulturstrategins aktualitet ska prövas under inledningen av den nya mandatperioden. Det kan då heller inte uteslutas att strategins varaktighet i tid kan komma att förändras.

Utgångspunkter

Mörbylånga ska bli en ledande kulturkommun. Det är en ambitiös satsning värd all respekt då den bejakar de kulturella och kreativa näringarnas betydelse för en god tillväxt och kulturens generella betydelse för människors hälsa. Samtidigt läggs ribban på en mycket hög nivå. Satsningen på kulturen är ändå glädjande och en inspirerande utmaning för alla som ska medverka till att göra visionen till verklighet. Det är egentligen inte särskilt förvånande att vi har just den ambitionen då det i kommunen redan finns betydande institutioner, traditioner och kulturella värden. Vi är utan tvekan på många sätt attraktiva och framstående i kraft av det vi faktiskt har att erbjuda när vi talar om kulturarv, kultur och natur. Det vi behöver göra är att bygga en stadig plattform och värna om möjligheter till dialog, samverkan och nätverksbyggande inom och utom kommunen.

Mörbylånga kommun har alla förutsättningar för en fortsatt tillväxt och för att vara ett av många olika skäl, attraktivt besöksmål. Självklart finns det problem att lösa, hinder i vägen, som kommer att kosta kraft och resurser. För att bli det vi önskar att vara krävs särskilt dialog, enighet, förmåga till helhetsperspektiv och samverkan på bred front.

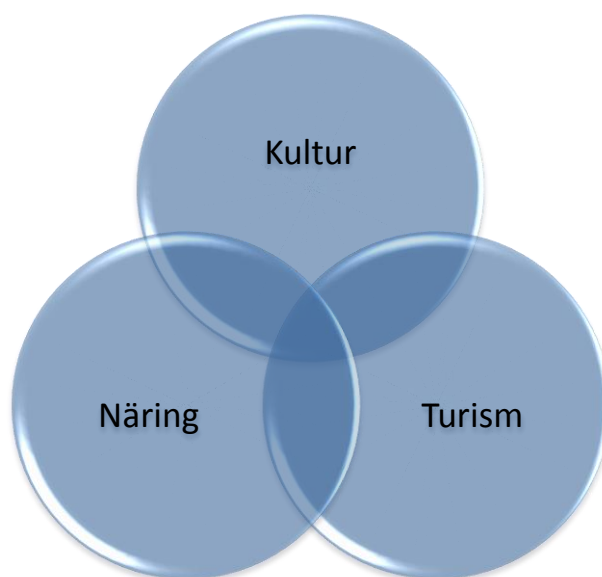
Att bli en ledande kulturkommun innebär i beredningens tolkning att kulturområdet ska utvecklas med ett helhetsperspektiv på kulturens roll för samhällsutveckling och för individen oavsett kön, ålder etnisk bakgrund eller religiös tillhörighet. Den värdegrund som är uttryckt i kommunen ska utgöra en utgångspunkt och arbetet ska bedrivas i samverkan med kulturområdets olika aktörer.

Det finns även kända och omvittnade förbättringsmöjligheter som rör samhällets funktion i stort, vanligen beskrivet under samlingsbeteckningen infrastruktur. Beredningen väljer att inte kommentera VA-frågorna, där det idag finns en långsiktig planering för åtgärder och investeringar. Däremot måste kommunikationerna utvecklas, både den fysiska i form av vägar och bussförbindelser, det senare främst då i södra och östra kommundelarna, men också de digitala kommunikationsmöjligheterna. Att utveckla de grundläggande samhällsfunktionerna är ytterst en fråga om delaktighet, jämställdhet och tillgänglighet.

I Mörbylånga kommuns vision ingår att kommunikationerna är välutvecklade i hela kommunen år 2025. Kommunikationerna ska tillgodose behovet

för alla grupper och den digitala infrastrukturen ska utvecklas. De synpunkter och reaktioner beredningen fått del av, visar tydligt att så inte är fallet idag. Brister i infrastrukturen är ett hot och en svaghet när vi tänker fortsatt tillväxt och utveckling, också på kulturens område. Förbättringar av infrastrukturen är en förutsättning för våra möjligheter att bli en ledande kulturkommun.

I figurens mitt nedan, bildas en oval och vertikal skärningspunkt där de tre områdena har en gemensam kärna. Detta är också ett gemensamt, möjligt utvecklingsområde som kommunen ska fokusera på. Kultur, näringsliv och turism har alla sin egen kärna teoretiskt och praktiskt. Dessa kärnor måste vårdas och utvecklas av olika aktörer för att kunna driva utveckling. Kommunens fokus måste ligga i den gemensamma värdekärnan där insatser ger den största effekten.

Kulturstrategin bör också anpassas till mandatperioderna där innevarande period är strategins fas ett. Nedan beskrivs ett antal utvecklingsområden och mål för perioden. Strategin omfattar också en ännu icke kommenterad fas två som tidsmässigt omfattar kommande mandatperiod med en tänkbar förlängning till 2025. Medan fas ett är tänkt för utveckling och uppbyggnad av det verksamheten beskriver som en grundläggande nivå, är det under fas två som vi på allvar ska visa omvärlden att Mörbylånga är en kommun där kulturens olika uttrycksformer och dess olika effekter värderas mycket högt.

De följande 27 inriktningsmålen och aktiviteterna ska uppfattas som beredningens strategiska slutsatser om de olika beslut som måste fattas och om de olika vägval som måste göras för att åstadkomma den önskade utvecklingen. Varje punkt är konkretiserad som ett inriktningsmål eller som en mer konkret åtgärdsfråga.

En ledande kulturkommun

Inriktningsmål: Arbetet inom kommunen ska ha ett tydligare fokus på frågor om vad vi vill göra snarare än att först fastna i detalj- och lokalfrågor, samt bedrivs med en stor insikt om kulturens viktiga roll för tillväxt.

- **Aktivitet:** Inkubatorverksamheten inom kommunen kan utvecklas på olika sätt och med olika samverkande partners som till exempel

Capellagården. Kulturföretagaren är viktig för tillväxten och förvaltningen bör ta ställning till vilka inkubatorer som behövs och i vilka sammanhang.

- **Aktivitet:** På vilket sätt vill vi marknadsföra kulturen i Mörbylånga kommun? Vad är det vi vill uppnå? Det är viktigt att skapa en större och mera samlad tydlighet som ska säkerställa att vi kommunicerar på mottagarnas villkor. Kulturrådet har i sin rådgivande roll, en stor betydelse också i diskussioner om marknadsföring och paketering. Den blivande turismorganisationen är navet för marknadsföringsåtgärder. All form av paketering utgår från att kultur, näring och turism stödjer varandra och tillsammans skapar mervärde.
- **Aktivitet:** Vid all nybyggnad och ombyggnad som initieras inom kommunkoncernen, ska minst 1 % av totalkostnaden avsättas för konstnärlig utsmyckning. Den anlitade konstnären ska beredas möjlighet att delta i projekteringsarbetet redan från start.

Kulturlivet i Mörbylånga kommun

Inriktningsmål: Vår kulturskola byggs i samverkan med Ölands Folkhögskola till ett starkt redskap i den kulturella infrastrukturen.

- **Aktivitet:** Kulturskolans huvudmannaskap och organisatoriska placering övervägs. Kulturskolan är ett viktigt redskap när förvaltningen ska verkställa de kulturpolitiska målen.
- **Aktivitet:** Kulturskolans ledning får i uppdrag att återkomma med förslag på breddning och på hur ett utvecklat samarbete med Ölands Folkhögskola kan utformas.
- **Aktivitet:** Utveckla och marknadsför en sommarakademi med ett brett utbud av kurser som huvudsakligen inriktas mot nya media, som film, dataspel, musikvideos med mera. Sommarakademien har i första hand fokus på barn och unga och i förlängningen också på deras familjer.
- **Aktivitet:** Kultur- och näringslivssektionen bör se över och utvärdera de olika ekonomiska stödformer som är tillgängliga för kulturföreningar och enskilda kulturarbetare.

Hur finansieras kultur?

Inriktningsmål: Vill vi vara en framstående kulturkommun så kommer det också för tiden fram till 2025 att kosta betydande summor. Det är viktigt att beakta att investeringar inom kultur- och fritidssektorn tenderar att resultera i höjda driftkostnader som därmed i hög grad påverkar driftbudgeten. Satsningen på kultur bör oavsett räknesättet, vara i paritet med, eller något högre än genomsnittet i länet. Vi måste räkna med att budgeten för den allmänna kulturverksamheten gradvis kan behöva ökas till upp emot 20 % av sektionens totala budget. En betydande men sannolikt inte orimlig ökning för att skapa utrymme både för de satsningar som behövs på sikt och för den relativa handlingsfrihet som verksamheten måste få ha.

Världsarvet

Inriktningsmål: Mörbylånga kommun anammar Regionförbundets politiska vision och tar i tillsammans med Borgholms kommun ett särskilt ansvar för

kulturområdet kulturarv. Genom bland annat värdsarvet, har Öland särskilt gynnsamma förutsättningar för att skapa en kulturarvsprofilering i vid bemärkelse inom regionen.

Kultur och hållbar utveckling

Inriktningsmål: Kulturrådet bör ha en dialog med både befolkningen och kulturutövarna för att därefter kunna påverka kulturpolitiken.

- **Aktivitet:** Förvaltningen utreder möjligheten att utnyttja hembygds- och bygdegårdar som ”stationer” för en mindre bokbuss.
- **Aktivitet:** Bildningsförbundens roll som aktiv samarbetspartner till kommunen ska utvecklas och stärkas.
- **Aktivitet:** Det ekonomiska stödet till bildningsförbunden anpassas till de gemensamma mål som formuleras.

Kommunal infrastruktur

Inriktningsmål: Kommunstyrelsen bör i samband med sina ordinarie sammanträden, formellt värdera och ta ställning till KLT:s sätt att utföra sitt uppdrag i förhållande till kommunens ansvar för invånarnas faktiska behov.

- **Aktivitet:** Kommunstyrelsen/kommunchefen bör överväga behovet av ett tydligt samordningsansvar för infrastrukturfrågor inom förvaltningarna.

Kulturell infrastruktur

Inriktningsmål: Kommunens roll är att vara kulturens stöd och verka för att kulturen är fysiskt tillgänglig för alla. Arbetet ska i likhet med vad som sägs i verksamhetens ”Handlingsplan för kulturutveckling”, i första hand ta sikte på att uppnå en grundläggande nivå för vad varje kommun bör kunna erbjuda sina invånare.

- **Aktivitet:** Kommunen bör ha två stationära mötesplatser för kultur. Från dessa mötesplatser ska utvecklingen inom kulturområdet stödjas och samordnas söder ut och på östra sidan.
- **Aktivitet:** Kommunen ska arbeta för att kunna tillhandahålla lämpliga lokaler eller verkstäder som kan användas för en inkubatorverksamhet anpassad för de kulturella och kreativa näringarna.
- **Aktivitet:** Kommunen bör i samverkan med Capellagården och andra intressenter undersöka möjligheten att skapa en ”artist in residence” verksamhet under sommarmånaderna.
- **Aktivitet:** Kommunen har generellt en uppgift i att kunna tillhandahålla lämpliga lokaler för olika former av kulturaktiviteter. I sammanhanget kan det ekonomiska stödet till lokalägande föreningar användas för ett ökat samutnyttjande.

Kultur och besöksnäring

Inriktningsmål: Kulturen och besöksnäringen går ofta hand i hand och är av stor betydelse för varandra. Med stöd av Ölands Folkhögskola arbetar kultur- och näringslivssektionen tillsammans med den nya turismorganisationen.

- **Aktivitet:** Kommunen ska, i formen av idéworkshops, bjuda in framträdande kulturarbetare som i vissa fall redan finns inom kommunen, för att tillsammans med intresserad allmänhet, arbeta för att skapa fler årligen återkommande arrangemang inom skilda kulturområden. Handlingsplanens litteraturvecka kan kombineras med denna aktivitet.

Kulturliv och näringsliv

Inriktningsmål: Kommunen har en huvuduppgift i att möjliggöra att den konstnärliga kärnan i David Throsbys cirkelmodell ovan, kan utvecklas och få utrymme. (Se också ovan under ”Kulturell infrastruktur”).

- **Aktivitet:** Stöd med lokaler, verkstäder, scener, stipendier och andra åtgärder som räknas in i den grundläggande nivån.

Jämställdhet

Inriktningsmål: Förvaltningen måste i sitt arbete med jämställdhetsfrågor i mycket högre grad tillämpa jämställdhetsintegrering som strategi.

- **Aktivitet:** Könsuppdelad statistik är ett nödvändigt redskap för att med säkerhet kunna veta hur aktiviteter, arrangemang och lokaler utnyttjas av flickor, pojkar, män och kvinnor.

Integration

Inriktningsmål: Förvaltningen bör överväga och utreda på vilket sätt ett samarbete med Ölands Folkhögskola och Bildningsförbunden skulle kunna bidra till att skapa en plattform för att ge utrymme för de olika kulturer som utrikesfödda för med sig hit.